

HANDLINGSPLAN MOT MOBBING OG KRENKENDE ATFERD

Fyrstikkalleen skole

(Oppdatert 17.08.2017)

Skolens hovedmålsetting

Fyrstikkalleen skole har som mål at skolen skal være 100 % mobbefri. Fyrstikkalleen skoles handlingsplan mot mobbing er basert på tiltak som skal være forebyggende og virke målrettet mot mobbing slik at alle elever på Fyrstikkalleen skole opplever et trygt læringsmiljø preget av respekt, varme, inkludering og positivitet.

Opplæringslova § 9a-2

Alle elever i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring

- Skolen skal ved forebyggende tiltak forhindre at elever blir utsatt for mobbing.
- Skolens rutiner skal avdekke hvis mobbing foregår.

Opplæringslova § 9a-3

Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering.

Skolen skal arbeide kontinuerleg og systematisk for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller i medhald av kapitlet blir oppfylte. Rektor har ansvaret for at dette blir gjort.

- Skolen skal følge opp mobber og mobbeoffer inntil mobbingen opphører helt.
- Skolens rutiner skal sikre en god dokumentasjon og best mulig samarbeid med foresatte.

Definisjon av mobbing

Med mobbing eller plaging forstår vi psykisk og/eller fysisk vold rettet mot et offer, utført av enkeltpersoner eller grupper.

Mobbing forutsetter et ujevnt styrkeforhold mellom offer og plager, og at episodene gjentas over tid.

(Roland og Vaaland 2003)

Eksempler på hva mobbing kan være

- Eleven blir gjentatte ganger ertet, kalt stygge ting, får nedsettende klengenavn, blir hånet, ydmyket, latterliggjort, skremt, nedverdignet, truet, gitt ordre, herset med, undertrykket eller lignende
- Eleven blir ledd av på en uvennlig og spottende måte
- Eleven bevisst blir utestengt fra fellesskapet
- Kommentarer på sosiale medier på internett

Eksempler på skjult mobbing

- Det sendes øyekast, lages grimaser og / eller gester
- Baksnakking
- Manipulasjon gjennom venner
- Utestenging fra fellesskapet
- Eleven får ingen invitasjon til å delta verken i lek eller idrett
- Ingen snakker med eleven som systematisk blir oversett

Mulige tegn på at en elev blir mobbet

- Kommer hjem med ødelagte eller istykkerrevne klær, ødelagte bøker, ødelagt sekk eller annet utstyr
- Har blåmerker, skader kutt og skrammer uten noen troverdig forklaring på hvordan de har oppstått
- Tar ikke med seg venner hjem og er sjelden hjemme hos skolekamerater.
- Eleven isolerer seg
- Virker redd eller har motvilje mot å gå på skolen
- Skoleprestasjonene går ned
- Eleven begynner selv å plage andre
- Har ofte dårlig appetitt, gjentatt hodepine og eller vondt i magen
- Har negativt selvbilde, er ulykkelig og viser vedvarende tristhet

Tegnene kan ha helt andre årsaker enn mobbing, men vær obs. hvis du ser flere av disse endringene hos ditt barn / en elev.

Kilde: Mobbing, Håndbok for foreldre av Erling Roland (professor ved senter for adferdsforskning)

Krenkende atferd

Selv om en handling ikke går under definisjonen av mobbing, kan den gå under definisjonen krenkende atferd.

Skolen har definert krenkende atferd som:

- Når noen føler seg krenket
- En elev har gjentakende negativ atferd mot medelever og andre
- Mobbing, vold, rasisme og diskriminering
- Krenkende atferd kan være en enkeltstående handling som negative ord og utsagn om utseende, klær, ord, dialekt mm

Krenkende atferd skal løses på lavest mulig nivå, men ledelsen skal varsles når det dreier seg om mobbing, vold eller rasisme.

Forebyggende arbeid

Tiltak mot mobbing på klassenivå	Tidspunkt	Ansvar
Helsesøster og miljøarbeider er med på høstens foreldremøter på ungdomstrinnet	August/ September	Ledelsen
Politiet er med på høstens foreldremøter på 8. og 9. trinn	August/ September	Ledelsen
Psykologisk førstehjelp. Informere elever på 9. 10. og VG1 om psykisk helse	September/oktob er/ november	Lærere på trinnet og rådgiver/ helsesøster/ psykolog
Samarbeid med barneskolene om blant annet klassesammensetning ved overgangen mellom 7. og 8. trinn.	Vår	Rådgivere/ledelsen
Repetere ordensreglene og sende dem hjem.	Ved skolestart.	Ledelsen og kontaktlærere
Oppstartsamtaler 1. skoleuke mellom kontaktlærer og elev.	Høst	Helsesøster
"Du bestemmer" gjennomføres på alle trinn	Gjennom året	Trinnene/ kontaktlærere
Fokus på nettvett 9 trinn – temakveld ved FAU	Høst	FAU/ trinnene

Undervisningsopplegg i alfa/ mottak om helse, kropp og følelser	Januar/ februar	Skolehelsetjenesten, minoritetsrådgiver, politi
---	-----------------	---

Tiltak mot mobbing på skolenivå	Tidspunkt	Ansvar
Læringspartner gjennomføres på 8. trinn og VG1.	Hele året	Lærere og ledelsen
Inspeksjonsrutinene gjennomgås. De kan senere i skoleåret revideres ved behov. Det skal legges vekt på synlige og aktive voksne.	Ved skolestart i fellestid	Ledelsen
Gjennomgå skolens handlingsplan mot mobbing for elever og ansatte. Planen oppdateres og legges på skolens hjemmeside	Ved skolestart	Ledelsen
Hovedfunn i elevundersøkelsen knyttet til mobbing, gjennomgås i elevrådet, SMU, FAU og i personalet.	November/ desember	Ledelsen
Politiet har samtaler i alle klassene på 8. trinn og VG1.	Høst	Ledelsen
”Årshjulet” skal inneholde trivselsfremmende aktiviteter.	Ferdigstilles før sommerferien	Miljøarbeider/ ledelsen
Skolen har miljøarbeider, helsesøster og psykolog med kontor på skolen		

Tiltak mot mobbing på individnivå	Tidspunkt	Ansvar
Helsesøster har samtale med alle elever på 8. trinn.	Høst	Helsesøster
Elevsamtaler og utviklingssamtaler Alle elever får minst to planlagte, individuelle samtaler med kontaktlærer pr. år. Trivsel, trygghet og elevmiljø skal være fast tema på både elevsamtalene og utviklingssamtalene.	Høst og vår	Kontaktlærer
Samtale med enkeltelever ved mistanke om konflikter	Ved første mistanke	Kontaktlærer og/eller sosiallærer
Samtalegrupper på 8. trinn og VG1	Høst	Rådgiver/ kontaktlærer

Foresatte som tror deres barn blir mobbet

Får du mistanke om at ditt barn er mobbet, ta en samtale med barnet så fort som mulig. Ikke sjelden i mobbesaker er barn ofre for trusler og press og de ønsker tilsynelatende ikke at foreldrene og skolen skal involveres i saken, da de frykter represalier fra mobberen(e).

Det anbefales at foreldrene først kontakter barnets kontaktlærer. Kontaktlærer vil i samråd med foreldrene varsle rådgiver og/eller skolens ledelse.

Når foreldre melder en mobbesak til skolen, har de rett til å få vite hvilke tiltak skolen vil igangsette for å få endret situasjonen for sitt barn jmf. Opplæringslova § 9a-4.

Rutiner ved mobbing eller mistanke om mobbing

Opplæringslova § 9a-4 Aktivitetsplikt for å sikre at elevar har eit trygt og godt psykososialt skolemiljø

"Alle som arbeider på skolen, skal følgje med på om elevane har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg.

Alle som arbeider på skolen, skal varsle rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Rektor skal varsle skoleeigaren i alvorlege tilfelle.

Ved mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarast undersøkje saka.

Når ein elev seier at skolemiljøet ikkje er trygt og godt, skal skolen så langt det finst eigna tiltak sørgje for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det same gjeld når ei undersøking viser at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø.

Skolen skal sørgje for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i skolen sitt arbeid.

Skolen skal lage ein skriftleg plan når det skal gjerast tiltak i ei sak. I planen skal det stå

- a) kva problem tiltaka skal løyse*
- b) kva tiltak skolen har planlagt*
- c) når tiltaka skal gjennomførast*
- d) kven som er ansvarleg for gjennomføringa av tiltaka*
- e) når tiltaka skal evaluerast*

Skolen skal dokumentere kva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikta etter første til femte ledd".

Aktivitetsplikt og undersøkelser

Skolen har en aktivitetsplikt, og denne består av fem delplikter:

- 1) følge med
- 2) gripe inn
- 3) varsle rektor
- 4) undersøke all mistanke og kjennskap
- 5) sette inn tiltak – helt til eleven har det trygt og godt

Ved mistanke om mobbing skal kontaktlærer samle inn så mye informasjon/dokumentasjon som mulig. Dette kan gjøres ved å snakke med

- Den som føler seg utsatt for mobbing

- Foresatte til eleven som føler seg utsatt for mobbing
- Foresatte til eleven som mistenkes for mobbingen
- Medelever
- Den eller de som mistenkes for mobbingen
- Andre lærere

Når mobbing er avdekket skal kontaktlærere i samarbeid med ledelsen/rådgiver

- Samtale med mobbeofferet
- Kontakte mobbeofferets foresatte
- Samtale med mobber(ne)
- Snakk med en om gangen. Mobber(ne) får beskjed om at mobbingen opphører umiddelbart. De voksne kommer til å følge nøye med fremover
- Mobber(ne)s foresatte kontaktes umiddelbart
- Avtale oppfølgingssamtaler med mobbeoffer og foresatte
- Avtale oppfølgingssamtaler med mobber(ne) og eventuelt foresatte

- Innen fem dager fra mobbing er avdekket utarbeider rådgiver i samarbeid med trinnansvarlig, kontaktlærer og foresatte en aktivitetsplan. Kopi av planen forevises rektor.
- Foresatte til mobber orienteres om hvilke tiltak skolen vil iverksette med hjemmel i skolens regler og rutiner.

Samarbeid med andre instanser ved mobbing

Aktuelle samarbeidsparter utenfor skolen er:

- PPT
- Barnevernet
- Skolehelsetjenesten
- Skolemiljøteamet v/ utdanningsetaten
- Barne- og Ungdomspsykiatrisk Poliklinikk (BUP)
- Politi

Nettressurser

[Opplæringslova § 9](#)

[Utdanningsdirektoratet](#)

[Alle har en psykisk helse](#)